

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om upphävande av lagen om hundskatt

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om hundskatt upphävs.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Hundskatt

Innan den nuvarande lagen om hundskatt (590/1979) trädde i kraft ingick bestämmelserna om hundskatt i en kejserlig förordning som utfärdades 1894. Då förordningen utfärdades strävades det främst efter att förhindra spridningen av rabies. Den nuvarande lagen om hundskatt trädde i kraft vid ingången av 1980. Då den nuvarande lagen om hundskatt stiftades ansågs skatten inte längre ha några sanitära eller direkt till hundstammen anknytande syften. Hundskatten är till karaktären fiskal och avsedd som en av de kommunala inkomstkällor som kommunerna har kunnat använda för att täcka sina allmänna utgifter.

Enligt 1 § i lagen om hundskatt ska för hund årligen betalas hundskatt till den kommun inom vars område hunden hållits vid utgången av föregående kalenderår. Hundskatt utgår dock inte

- 1) för hund som vid skatteårets utgång är yngre än fem månader,
- 2) för hund som ägs av staten eller vars underhållskostnader erläggs av statens medel,
- 3) för hund som används såsom vallhund för renar,
- 4) för invalids eller handikappad persons hjälp- eller ledarhund,
- 5) för hund som bevisligen skolats för uppgifter inom försvaret eller befolkningsskyddet och beträffande vilken ingåtts förbindelse om att hunden överlämnas för dessa uppgifter,
- 6) för hund som bevisligen skolats för spårning av skadat hjorddjur och beträffande vilken ingåtts förbindelse om att hunden vid behov överlämnas för att användas av polismyndighet,
- 7) för hund som ägs av person som i Finland tjänstgör vid främmande stats diplomatiska eller annan representation eller konsulat, vars chef är utsänd konsul, eller medlem av hans eller hennes familj eller privattjänare, om de inte är finska medborgare, samt
- 8) för hund som i enlighet med förordningen om användning av djur vid vetenskapliga experiment (334/71) används för ändamål som stadgas i förordningen.

RP 39/2018 rd

Hundägare är skyldig att senast inom februari följande år anmäla hunden till kommunstyrelsen i den kommun inom vars område han eller hon varaktigt håller hunden. Kommunen ska årligen under januari månad påminna om anmälningsskyldigheten på det sätt som kommunala kungörelser offentliggörs i kommunen. Om hundägare försummar sin anmälningsskyldighet kan kommunstyrelsen eller i instruktion föreskriven tjänsteinnehavare höja hundskatten till högst det dubbla beloppet och i lag angivna situationer också påföra skattetillägg. På debiterad hundskatt som lämnats obetald ska betalas förseningsränta med stöd av lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995).

Hundskatten debiteras och bärs upp av kommunen och kommunen ska föra förteckning över anmälda hundar. För hund, för vilken hundskatt utgår, ska kommunen utskriva en hundskatte-debetsedel som ska sändas till hundägarna senast inom maj månad året efter skatteåret. Beslut om beloppet av hundskatten fattas av kommunfullmäktige. Det har dock fastställts att hundskatten ska uppgå till högst 50 euro.

Hundägare ska dessutom göra ändringsanmälan om hund, om sådan förändring har inträffat, att hunden varaktigt hålls i annan kommun än den tidigare, hunden har överlåtits till ny ägare eller hunden har dött.

Med stöd av den lagändring som trädde i kraft 1991 kan kommunfullmäktige besluta att det i kommunen inte tas ut någon hundskatt och att ägaren inte är skyldig att anmäla att han eller hon äger en hund, om hunden hålls i annan kommun än den tidigare, om hunden överläts till en ny ägare eller om hunden dör.

För närvarande har samtliga kommuner avstått från hundskatten, Helsingfors och Tammerfors var de sista att slopa hundskatten 2017. Bestämmelserna i lagen om hundskatt tillämpas inte i landskapet Åland.

1.2 Föreslagen ändring

För närvarande har kommunfullmäktige i samtliga kommuner med stöd av 1 § 2 mom. i lagen om hundskatt beslutat att det i kommunen inte tas ut någon hundskatt. Kommunerna har slopat påförandet av hundskatt bland annat eftersom det inte har ansetts vara ekonomiskt motiverat att hundskatt tas ut. I förhållande till intäkterna av hundskatten orsakar påförandet, debiteringen och indrivningen av hundskatten kommunerna orimligt höga administrativa kostnader och kostnader för indrivningen. I praktiken är det också omöjligt att övervaka att lagen följs, och betalningen av skatten har i första hand varit beroende av hundägarens anmälan.

Eftersom lagstiftningen om hundskatt är föråldrad och kommunerna inte har varit villiga att använda hundskatten som en inkomstkälla anser regeringen att det inte längre finns grunder för att lagen om hundskatt ska gälla. Av denna anledning föreslås det i propositionen att lagen upphävs.

2 Propositionens konsekvenser

Efter att lagen om hundskatt upphävts är kommunerna inte längre berättigade att ta ut hundskatt. Eftersom inte en enda kommun tar ut hundskatt för närvarande har propositionen inga direkta ekonomiska eller administrativa konsekvenser.

Hundskatten har också tidigare varit av ringa betydelse för kommunernas ekonomi. År 2016 uppbars hundskatt endast i Helsingfors och Tammerfors. I Helsingfors uppgick beloppet av hundskatten till 50 euro per hund. Hundskatt betalades för 6 587 hundar. Skatteintäkterna uppgick till sammanlagt 329 350 euro. I Tammerfors uppgick beloppet av hundskatten till

RP 39/2018 rd

34 euro per hund. Hundskatt betalades för 2 942 hundar. Skatteintäkterna uppgick till sammanlagt 100 028 euro.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Yttranden om propositionsutkastet lämnades av följande instanser: Akava ry, Finlands Näringsliv rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Finska Kennelklubben ry, Finlands Kommunförbund rf och Skattebetalarnas Centralförbund rf.

I utlåtandena antingen understöddes propositionen eller meddelades att remissinstansen inte har något att anmärka på propositionsutkastet. Finlands Kommunförbund ansåg att de föreslagna ändringarna är motiverade och understödde ett upphävande av lagen om hundskatt. Kommunförbundet lyfte dock fram att kommunens beskattningsrätt åtnjuter grundlagsenligt skydd och att tröskeln för ett ingripande i det grundlagsenliga skyddet är särskilt hög. Till propositionen har fogats avsnittet Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.

Propositionen har behandlats vid delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

5 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 121 § 3 mom. i grundlagen har kommunerna beskattningsrätt. Bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och för hur skatten bestäms samt om de skattskyldigas rättsskydd utfärdas genom lag. Den kommunala beskattningsrätten har av hävd ansetts höra till den kommunala självstyrelsens centrala utmärkande drag.

Enligt grundlagsutskottets praxis innebär den i grundlagen tryggade kommunala beskattningsrätten i centrala delar att beskattningsrätten spelar en reell roll för kommunernas möjligheter att självständigt fatta beslut om sin ekonomi. På denna grund är rätten för kommunerna att besluta om sin inkomstskattesats i kommunalbeskattningen i princip ett centralt element i den kommunala beskattningsrätten.

Hundskattens betydelse för kommunernas ekonomi har kontinuerligt minskat och efter att de sista kommunerna slopade hundskatten har den helt och hållet saknat betydelse. Regeringen anser att förslaget inte strider mot den kommunala beskattningsrätten enligt grundlagen och att propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om upphävande av lagen om hundskatt

I enlighet med riksdagens beslut

1 §
Genom denna lag upphävs lagen om hundskatt (590/1979).

2 §
Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 12 april 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Petteri Orpo